

Metodický list k inscenaci

Můj lékař Mendelssohn

Vážené pedagožky, vážení pedagogové,

v rukou držíte metodický list, který pro Vás vytvořila divadelní lektorka Divadla Fénix k inscenaci *Můj lékař Mendelssohn*. Metodický list nabízí nenáročné aktivity, navržené doprostředí běžné školní třídy, rozvíjející témata inscenace. Můžete se studenty projít celý list, nebo použít jen vybraná cvičení pro vaši společnou přípravu a reflexi divadelního zážitku. Pro snazší výběr aktivit jsou u nich i doporučené věkové kategorie, lze je však libovolně kombinovat.

Můj lékař Mendelssohn je autorská inscenace, která dokumentární způsobem zpracovává život a odkaz neurologa Olivera Sackse. Světoznámý vědec odjede na vytouženou dovolenou, kde se za podivných okolností těžce zraní. Poprvé v životě se proto ocitne v roli pacienta, jenž vedomosti získané naprestížních univerzitách mu k uzdravení nepomáhají. Lékař musí najít cestu k sobě samému, a tím pádem i k druhým. Inscenace, v níž zazní živá hudba a kde lékařovu duši zobrazuje tanečnice, otevírá témata limitních životních zážitků, péče ozdraví těla i duše a nacházení sebe samého. Jakkoli vážné téma inscenace řeší, nechybí jí ani humor a odlehčení. Ptáme se společně s diváky, jak je možné, že většinu věcí v životě řešíme rozumem a zapomínáme, že nejsme jen hlavou na našem krku? Proč začínáme naslouchat tělu až v době, kdy něco nefunguje?

Inscenaci *Můj lékař Mendelssohn* doporučujeme zejména žákům vyšších ročníků základní škol a studentům středních škol (13–18let). Její téma se váže k průřezovému tématu Osobnostní a sociální výchovy a je vhodným doplňkem ke vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Práce s tímto materiálem také pomáhá rozvíjet diváckou gramotnost a koresponduje s RVP pro ZŠa SŠ.

Přeji Vám mnoho radosti a podnětných zážitků při setkávání s divadlem!

Veronika Macková

Aktivity před návštěvou divadla

1. ŽIVÝ OBRAZ (ZŠ)

Tato aktivita připraví žáky a studenty na divadelní zážitek a práci s metaforickými obrazy v inscenaci. Žáci/studenti se rozdělí do skupin po 3–5 osobách a každá skupina dostane za úkol pantomimicky vyjádřit následující situace jako „živý obraz“:

- Výlet do hor.
- Setkání s velkým zvířetem a úlek.
- Pacient na operačním sále v nemocnici.
- Atleti, kteří se rozcvičují.
- Přednáška pro obří konferenční sál.
- Rodina navštěvuje pacienta v nemocnici.

2. CIZÍ VÝRAZY (ZŠ i SŠ)

Tato aktivita připraví studenty nacizí výrazy, s nimiž se v inscenaci pracuje. Zeptejte se žáků, zda znají nějaké cizí výrazy z nemocničního prostředí a zda jim rozumí. Vědí, z jakého jazyka se odvozuje lékařská terminologie? Napište na tabuli některé z navrhovaných pojmů: *anamnéza, afébrilní, edém, pankreas, fraktura, trauma, inflamatio* apod.

Náměty k diskusi: Umí studenti rozklíčovat jejich význam na základě jazyků, které ovládají? Kde by hledali jejich vysvětlení? Zeptali by se lékaře, co znamenají, kdyby jim je řekl v ordinaci?

3. POCITY VYCHÁZEJÍCÍ Z HUDBY (ZŠ i SŠ)

Tato aktivita připraví studenty navnímání hudebního prvku divadelní inscenace.

Pusťte studentům krátký, několikaminutový úryvek z Houslového koncertu e moll Felixe Mendelssohna-Bartholdyho (můžete využít například tento odkaz v úpravě pro klavír: <https://www.youtube.com/watch?v=G6qPmvrOYbc>).

Náměty k diskusi: Jaké pocity studenti zažívali při poslechu? Umí tyto pocity popsat slovem, barvou, zvukem, tvarem? Zdůrazněte, že žádná odpověď není chybná.

Aktivity po skončení představení

1. REFLEXE (ZŠ i SŠ)

Ptejte se žáků/studentů, jaká témata v inscenaci viděli. Pokuste se vyvarovat návodných otázek a hodnotících stanovisek vůči žakovským odpovědím. Rozdělte třídu do dvojic nebo čtveřic a nechte jednotlivé skupiny odpovědět na následující otázky: Kdo byly hlavní postavy? Jaká témata mělo představení? Kdo byla postava, již znázorňovala tanečnice? Bylo něco, čemu v představení nerozuměli? Jaký moment je nejvíce zasáhl a co si z představení odnášejí?

Žáci pak mohou své odpovědi sdílet a dále rozvíjet.

2. PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ (ZŠ i SŠ)

Představte ve spolupráci se školním psychologem, nebo školním metodikem prevence návrhy, jak pečovat o psychickou pohodu, a představte žákům/studentům místa, na která se v případě potřeby mohou obrátit.

Pro inspiraci můžete využít následující odkazy:

- <https://nevypustdusi.cz/2019/09/30/tipy-pro-ucitele/>
- <https://vsechpetpohromade.cz/materialy/>
- <https://www.opatruj.se/pece-o-sebe>

3. MUŽ, KTERÝ SI PLETL MANŽELKU S KLOBOUKEM (SŠ)

Seznamte žáky s knihou Olivera Sackse *Muž, který si pletl manželku s kloboukem*. Nechte žáky přečíst některý z příběhů.

Náměty k následné diskuzi: Jak lékař píše o svých pacientech? Jaké jsou možné etické problémy referování ozdravotním stavu jednotlivce povídkovou formou? Jak se proměnilo vidění světa z pohledu pacientů, o kterých Sacks píše, poté, co se u nich projevilo duševní onemocnění?